

EXPUNERE DE MOTIVE

Modificarea procedurilor legale de acordare și redobândire a cetățeniei române

Prin OUG nr. 87/2007 din 14 septembrie a.c. Guvernul României a modificat Legea cetățeniei nr. 21/19991. Modificările privesc doar aspecte procedurale care se referă la activitatea Comisiei pentru cetățenie, entitate fără personalitate juridică, aflată în subordinea Ministerului Justiției. Condițiile de acordare și de redobândire a cetățeniei rămân neschimbate.

Acest act normativ nu rezolvă problema de fond din acest domeniu, în condițiile în care au fost depuse **450.000 de cereri de redobândire a cetățeniei române la Ambasada României din Republica Moldova**. Datorită numărului mare al acestor cereri, **modificările aduse Legii cetățeniei prin OUG nr. 87/2007 nu vor avea drept rezultat accelerarea procesului de redobândire a cetățeniei române de către cei care îndeplinesc condițiile legii.**

În opinia noastră, pentru rezolvarea problemei redobândirii cetățeniei române se impun două feluri de măsuri : formularea de amendamente la OUG nr. 87/2007 și respectiv emiterea unui ordin al ministrului internelor și reformei administrației care să modifice condițiile de acordare a vizei de ședere în România pentru românii din afara granițelor care urmează în România o formă de pregătire universitară și post-universitară.

Pe lângă aceste măsuri legislative, se impune formularea unui alt tip de mesaj a autorităților române în relația cu instituțiile UE, anume că **problema redobândirii cetățeniei române privește nu numai cetățenii Republicii Moldova, ci îndeosebi repararea unor nedreptăți istorice (retragerea, în timpul regimului comunist, cetățeniei române unor categorii de persoane cum ar fi : membrii minorității evreiești și germane obligați să emigreze, dizidenții anti-comuniști, etc.)**

A. Amendamentele la OUG nr. 87/2007 ar urma să vizeze mai multe aspecte, cum ar fi :

- **crearea de proceduri distincte pentru acordarea (prin instanțele judecătorești competente), respectiv redobândirea (prin instituțiile administrative abilitate) cetățeniei române**

Motivația este aceea că în privința acordării cetățeniei române legea cadru ar trebui modificată în așa fel încât acordarea cetățeniei române resortisanților extra-comunitari să devină mai dificilă decât în prezent, ca urmare a apartenenței României la UE. Această modificare nu trebuie să privească condițiile de fond (8 ani de la data la care cetățeanul străin care solicită cetățenia română are domiciliul pe teritoriul României sau 5 ani în cazul în care

este căsătorit cu un cetățean român). Potrivit propunerilor incluse în Anexă, **acordarea cetățeniei române ar urma să se facă prin decizia uneia din cele 15 Curți de Apel în raza cărora se află domiciliul solicitantului.** Pentru cetățenii străini care solicită cetățenia română și au reședința în străinătate, cererea de acordare a cetățeniei ar urma să fie **depusă la misiunile diplomatice sau oficiile consulare ale României din străinătate, urmând a fi înaintată spre soluționare Curții de Apel București.** Decizia Curților de Apel ar putea fi contestată cu recurs la Înalta Curte de Casație și Justiție. Cetățenia română ar urma să fie acordată la data la care decizia instanței competente devine definitivă și irevocabilă. Până la depunerea jurământului de credință față de România, ar urma ca deciziei instanței judecătorești să nu îi fie acordat titlul executoriu (să nu poată fi pusă în aplicare). **Transformarea naturii procedurii de acordare a cetățeniei pentru resortisanții extra-comunitari care nu sunt de origine română din procedură administrativă în procedură judiciară ar face ca această procedură să dureze mai mult decât în prezent, ceea ce ar crea posibilitatea ca instituțiilor UE să li se prezinte această inițiativă ca un demers de înăsprire a condițiilor de acordare a cetățeniei române.**

O altă modificare privește competența tribunalelor care în prezent pot decide cetățenia copilului în cazul în care numai unul dintre părinți este cetățean român, iar părinții nu pot cădea de acord asupra cetățeniei copilului (art. 9, alin.2). Competența ar urma să revină Curții de Apel în raza căreia se află domiciliul minorului, pentru a institui o competență unitară a Curților de Apel în privința acordării cetățeniei române.

- **eliminarea posibilității ca cetățenia română să fie acordată în condiții mai favorabile persoanelor care investesc în România**

Există în prezent posibilitatea ca cetățenia română să fie acordată în condiții mai favorabile celor care sunt recunoscute ca personalități recunoscute pe plan internațional sau au investit în România sume care depășesc 500.000 euro (art. 8, alin.2). Propunem eliminarea acestei prevederi care nu se mai justifică în condițiile în care România are statutul de membru UE. Investițiile într-un stat membru UE nu justifică acordarea unui tratament mai favorabil în privința acordării cetățeniei.

- **simplificarea procedurii administrative de redobândire a cetățeniei române prin impunerea unor termene limită pentru rezolvarea cererilor**

În ceea ce privește redobândirea cetățeniei, aceasta ar urma să respecte parcursul procedural simplificat descris de OUG nr. 87/2007, cu unele amendamente :

- cererea de redobândire a cetățeniei să fie înregistrată la secretariatul tehnic al Comisiei (potrivit art. 14 din OUG nr. 87/2007) și să fie dezbătută de Comisie la cel mult 3 luni de la înregistrare (modificare art. 14, alin.2) ;
- dacă sunt întrunite condițiile pentru redobândirea cetățeniei române, programarea persoanei care a depus cererea la interviu să se facă într-un termen care nu trebuie să fie mai mare de 3 luni (modificare art. 14, alin.6), nu de 6 luni, potrivit modificărilor operate de OUG nr. 87/2007.
- Ministrul justiției să emită ordinul de redobândire a cetățeniei în cel mult 3 luni de la primirea raportului Comisiei care este redacta după desfășurarea interviului (modificare art. 18, alin.1)-2) ;

În condițiile în care aceste amendamente ar fi coroborate cu prevederea art. 19, alin.2 din Legea cetățeniei, în formularea OUG nr. 87/2007 (jurământul de credință față de România are loc la cel mult 3 luni de la data publicării ordinului ministrului justiției în Monitorul Oficial), s-ar crea premisele ca **la cel mult 1 an (3 + 3 + 3 + 3luni) de la înregistrarea cererii de redobândire a cetățeniei întreaga procedură să fie finalizată.**

- **simplificarea procedurii administrative de redobândire a cetățeniei române prin renunțarea la unele termene**

Potrivit OUG nr. 87/2007, dacă a fost publicat ordinul ministrului justiției de redobândire a cetățeniei române dar solicitantul a decedat înainte de depunerea jurământului succesorii acestuia pot face cerere pentru eliberarea certificatului de redobândire a cetățeniei române în termen de 1 an de la data decesului (art. 20, alin.3). Persoana care nu poate depune jurământul de credință din cauza unui handicap permanent sau a unei boli cronice trebuie să adreseze Comisiei o cerere privind eliberarea certificatului de cetățenie care trebuie formulată în termen de 1 an de la data luării la cunoștință a datei depunerii jurământului (art. 20, alin.4). În vederea simplificării procedurii administrative de redobândire a cetățeniei române, propunem eliminarea acestor termene. Propunem deasemenea ca art. 16, alin.2 care prevede că "O nouă cerere de acordare sau de redobândire a cetățeniei se poate depune după 1 an de la respingerea cererii anterioare" să fie transformat într-un nou articol, 20¹.

B. Modificarea condițiilor de redobândire a cetățeniei române pentru românii din afara granițelor care studiază în România

- **elevi de liceu:** acestora li se acordă viza de ședere în România pe durata studiilor (4 ani). Pot solicita redobândirea cetățeniei la împlinirea termenului de 4 ani de la momentul obținerii dreptului de ședere în România (art. 10² din Legea cetățeniei, nemodificat prin OUG nr. 87/2007);

- **studenți:** acestora li se acordă viza de ședere în România pentru perioade situate în general între 3 și 4 ani. Pentru a simplifica redobândirea cetățeniei române în privința acestor persoane, nu este necesară modificarea Legii cetățeniei. Este suficientă **emiterea unui ordin al ministrului de interne și reformei administrației care să prevadă că în cazul românilor din afara granițelor care studiază în România viza de ședere se acordă pe durata studiilor universitare (3 ani), urmând a fi prelungită automat pe o perioadă de 2 ani dacă se prezintă dovada continuării studiilor post-universitare ; la 1 an de la înscrierea la studii post-universitare se împlinește termenul de 4 ani prevăzut de art. 10² din Legea cetățeniei.**

